

# AMARG



- Hospital de GIRONA
- Horitzons      • «Pont» de Retrobament
- Llei Trasplant      • Diada del Donant
- MALALTS del RONYÓ**

ESTIU / TARDOR 93    Ep.2/Num.14





Direcció/Composició  
/Disseny



**DOLORS COLL FIGUERAS**  
**XAVIER BONMATI LLADO**

Col.laboradors:  
**Dr. RAMON PASCUAL**  
**PAQUITA LLADO**  
**XAVIER PUJOLAS**



Ctra. Barcelona, 23 - Entl. 2.ª  
Tel. 20 51 77  
17001 GIRONA



## telèfons d'interès

HOSPITAL GIRONA...202700  
CLINICA GIRONA...204500  
HEMODIALISIS.....215250  
NEFROLOGIA.....223838  
URGENCIES.....204500  
AJUNTAMENT GIRONA.201400

GENERALITAT CATALUNYA:  
DELEG.SANITAT ISS.200054  
CAP GUELL.....210708

PROGRAMA/TRASPLANTAMENT:  
(93) 339 83 03



Imprimeix:  
**PALMADA/BANYOLES**

## UNA CITA ESPERANÇADORA PER AL RETROBAMENT

Després d'un temps d'incertesa per esdeveniments passats, l'Associació de Malalts Renals de Girona, us vol presentar amb la il·lusió de la recuperació i l'inici d'una nova etapa de la Revista AMARG, la celebració de la Diada del DONANT; Una commemoració en la qual, a més d'altres consideracions, cal valorar l'important paper que el Senyor Lluís Nadal (President d'Amarg), ha aconseguit, tant per les realitzacions aconseguides en el camp econòmic-base ferma de solidaritats concretes-així com el projecte d'unitat com element humanitari que pretén aconseguir un objectiu essencial per tots: la DONACIÓ.

La preparació d'un ambiciós programa d'actuacions i la recuperació d'un mitja de comunicació en forma de Revista d'Informació Mèdic-Cultural, amb la finalitat de coordinar les tasques encaminades a la nova projecció de l'Associació, fa esdevenir aquest element d'un significat històric, amb aportacions noves i il·lusionades motivacions.

El Pla AMARG-93 es concreta en una dinamització sòcio-econòmica i cultural, amb un seguit d'activitats encaminades a la recerca, implantació i promoció, a més de la sensibilització de la donació d'òrgans, i amb la creació de nous serveis.

"La salut no ho és tot,  
però sense salut no hi ha res."  
(SHOPENHAUER)

En compliment del que disposa la Llei de Premsa i Impremta vigent, donem nota de la composició de l'actual Junta Directiva de l'Associació de Malalts Renals de Girona:

Lluís Nadal i Poch (President), Lluís Pau i Diferer (sots-President), Lluís Fernández i Ripoll (secretari), Mercè Cabezas i Fernández (tresorer), Antonio Estrada i Vera, Vicente Fariñas i Arenas Maria Puig, Xavier Pagès i Roca, Ramon Noguer i Pagès, Montse Vila i Planella, Francesc Albertí i Cornamala (vocals).



**Associació  
Malalts  
Renals  
Girona**

### SEGONA EPOCA NUMERO 14 (SEGONA PART/PRIMERA EPOCA)

La Revista Amarg, editada per l'Associació de Malalts Renals, es publica sense cap finalitat lucrativa.

DIPOSIT LEGAL GE/GI: 215-1981

Els articles i dibuixos signats no representen necessàriament l'opinió de l'AMARG.

Comanda de números endarrerits a la redacció de la revista (Només els socis).

TIRADA 3.000 EXEMPLARS.

Des d'ara, podeu col·laborar en la solució dels problemes que planteja la insuficiència renal, facilitant el trasplant. FEU-VOS DONANT.



# INFORMATIU



Benvolguts companys,

Potser aquesta secció és la que em permetrà, més informalment, expressar les meves idees sobre la nostra Associació i, en conseqüència, sobre els objectius que s'ha marcat. Aquests objectius comportaven la recerca d'una situació social més digna i justa per a les persones amb alguna mena de minusvalidesa.

Primerament, m'agradaria remarcar que una associació com AMARG no es dignifica només perquè els seus objectius siguin nobles i humanament correctes sinó també, i sobretot, perquè la pròpia associació, gràcies al seu equilibri intern, sigui una entitat íntegra i es faci respectar. I no arribarem a aquesta situació si no consolidem una unitat basada en la reflexió i en l'acció comuna. Només nosaltres podem fer que aquest desig es converteixi en realitat. Podem arribar a ser el que ens proposem: l'únic obstacle som nosaltres mateixos i no hi ha cap altre secret.

Sé que el moment no és fàcil i potser estem passant un període en què la dificultat s'uneix al desànim però, a pesar de tot, encara som vius i això segurament és el més important perquè en definitiva és l'únic que ens permetrà continuar caminant i treballant. Estic segur que amb serietat i unitat ens en sortirem: enfortirem l'Associació i serà com enfortir-nos nosaltres mateixos.

Sé que el nostre camí no és pas senzill, però l'hem d'anar fent amb rectitud; només així aconseguirem que el nostre col·lectiu deixi enrere la marginació.

Només us demano que realitzem una tasca que serveixi per tenir una mica més en consideració la nostra Associació.

Gràcies.

Lluís Nadal i Poch  
President d'AMARG



**205177**





# AMARG

**AMARG** és l'Associació dels malalts renals de les Comarques Gironines. Està integrada per tots els que pateixen d'insuficiència renal, així com per totes les persones que volen col·laborar en la solució dels problemes que aquesta situació planteja.

## FINS

a - L'assistència als malalts renals, en els aspectes següents: mèdico-socials i laborals per tal d'assolir la seva plena integració en la societat.

b - Contactar i relacionar-se amb altres Associacions nacionals i estrangeres, per a facilitar el trasplant renal, i altres formes de tractament.

c - Aconseguir la col·laboració amb tota mena d'Entitats oficials o particulars, l'activitat de les quals menin a l'assoliment dels fins de l'Associació.

d - Sensibilitzar i interessar l'opinió pública amb la finalitat d'aconseguir la seva cooperació econòmica i personal.

e - Influir en el Ministeri de Sanitat per tal de fer realitat la posta en marxa d'un pla NACIONAL de Diàlisi i Transplant.

## QUÈ VOLEM DE VOSTÈ?

Que ens ajudi, col·laborant a que aquesta Associació sigui coneguda, i que els seus fins siguin assumits per part dels seus amics i familiars.

Pot concretar aquesta col·laboració:

a - Fent-se Soci de la nostra Associació (Butlletí Intern).

b - Facilitant feina a les persones afectes d'Insuficiència Renal.

c - Enviant les adreces de tots aquells que poden estar interessats en l'Associació.



SÓC  
DONANT  
DE  
RONYÓ

Associació  
Malalts  
Renals  
Girona

HOTEL



FLORIDA



Avda. de la Palma, 21  
☎ Hotel: 340 340 - 340 953  
☎ Part: 341 227  
Apartado de Correos 29

17320 TOSSA DE MAR  
(Costa Brava)  
SPAIN





# AMARG

1982 1992

HABITANTES	37.683.363	39.433.942
INDICE NATALIDAD	13.6 p/mil	10.2 p/mil
INDICE MORTALIDAD	7.6 p/mil	8.5 p/mil
ACCIDENTES TRANSITO	63.585	99.130
PACIENTES EN DIALISI	*** 5.000	*** 14.000
LECTURA DIARIOS	29.91%	32.40%
ESPECTADORES CINE	156 MILLON	79 MILLON
AUDIENCIA TELEVISION	57.60%	89.50%
AUDIENCIA RADIOFONIC	61.15%	52.20%
VENTA COCHES IMPORT	81.960	543.275
VENT/COCHES NACIONAL	595.100	730.800
PARQUE AUTOMOVILES	11.170.400	16.528.400
LIBROS A LA VENTA	30.125	43.890
POBLACION EXTRANJERA	200.900	540.600



## DIALISIS

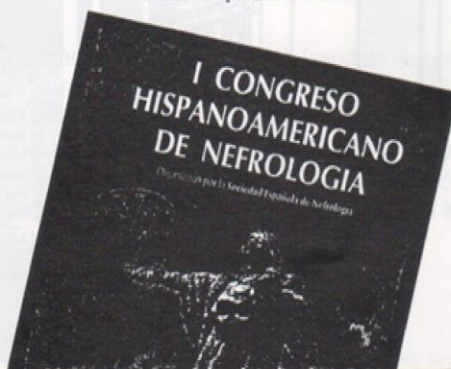
En el I Congreso Hispanoamericano de Nefrología celebrado en Barcelona en el mes de Octubre, se destacaron los avances conseguidos en cuanto a la calidad de vida en los pacientes de diálisis, y a la reducción del tiempo empleado (3-4 horas). Su expectativa de vida en la actualidad es igual a la de los pacientes trasplantados. A los 14000 pacientes en diálisis hay que añadir los 56 nuevos enfermos por millón de hab. que cada año se diagnostican.

En cuanto al tema del Trasplante, España ocupa el quinto puesto mundial en el número de trasplantes realizados, y el 4 lugar en Europa. En número de donaciones nos hallamos en el segundo detrás de Austria, con una lista de espera de 5500 pacientes.

El coste sanitario de los enfermos renales crónicos se aproxima a 58.500 millones de Ptas/año, equivalente al 3,40% del presupuesto del Ministerio de Sanidad del año 1992.

Según datos recogidos del Comité de Registro de la Sociedad Española de Nefrología la supervivencia del paciente en Hemodiálisis es del 92% al año, 82% a los 3 años y al 72% a los cinco, contrastando con el trasplantado en un 95% de supervivencia al año, 93% a los 3 años y 90% a los cinco. La diferencia reflejada en el primer grupo podría explicarse al estar incluidos en el mismo pacientes no susceptibles de trasplante por diferentes patologías, además de grupos de edad avanzada.

En España el trasplante de donante vivo llega a un 1% del total y sólo es autorizado cuando el órgano proviene de un pariente directo, para evitar de esta forma un posible comercio.



### RECORDEU

Tenim una secció de cartes i col.laboracions espontànies anomenada "Full Obert", per tal que tothom hi digui la seva. Aquestes caldrà adreçar-les a nom d'AMARG (Revista), Carretera de Barcelona 23 Entresol 2ª de Girona.

No es retornaran els originals, ni es mantindrà correspondència particular sobre aquests.

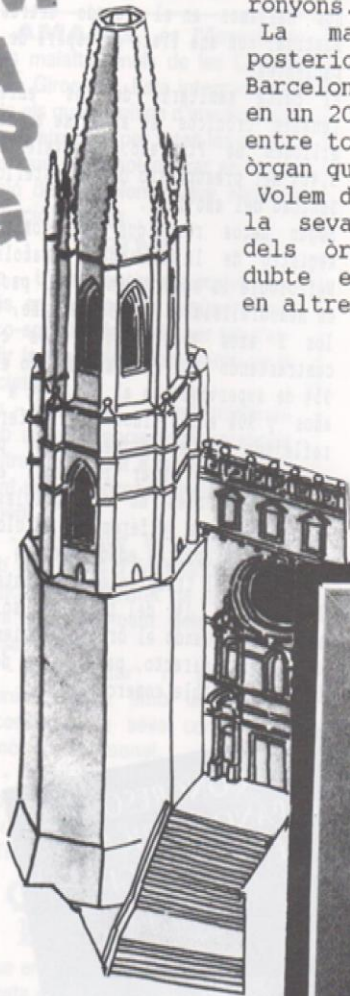




1992

1992

A  
M  
A  
R  
G



**RESUM/MEMORIA  
EXTRACCIONS ANY 1992**

Durant l'any 1992 el número de potencials donants d'òrgans ha disminuït un 11% respecte a l'any 1991. El número de morts avaluats com a potencials donants representa el 3,08% del conjunt de morts haguts en els serveis d'hospitalització i urgències de l'Hospital "Dr. Josep Trueta" de Girona.

La majoria de donants potencials d'òrgans varen morir a conseqüència de les lesions craneals produïdes en accident de circulació, en un 60%, o bé per hemorràgies cerebrals, en un 30%. Tenien entre 7 i 69 anys, amb una mitja de 33.5 anys i, majoritàriament, en un 79% eren homes.

En el conjunt de donacions plantejades a les famílies un 66,6% han estat afirmatives. De la resta, i per diferents motius, no es van poder aprofitar els òrgans per trasplantament.

De les 11 donacions efectives fetes al llarg de l'any 1992 s'han extret un total de 39 òrgans sòlids per trasplantament: dos pulmons, cinc cors, vuit fetges, dos pàncreas i vint-i-dós ronyons.

La majoria d'aquests òrgans sòlids han estat extrets i posteriorment trasplantats per equips mèdics dels hospitals de Barcelona, en un 77%, i la resta, per equips de l'Estat Espanyol, en un 20% i estrangers, en un 3%, fruit de la bona col.laboració entre tots els equips de trasplantament per tal de no perdre cap òrgan que pugui ser trasplantat.

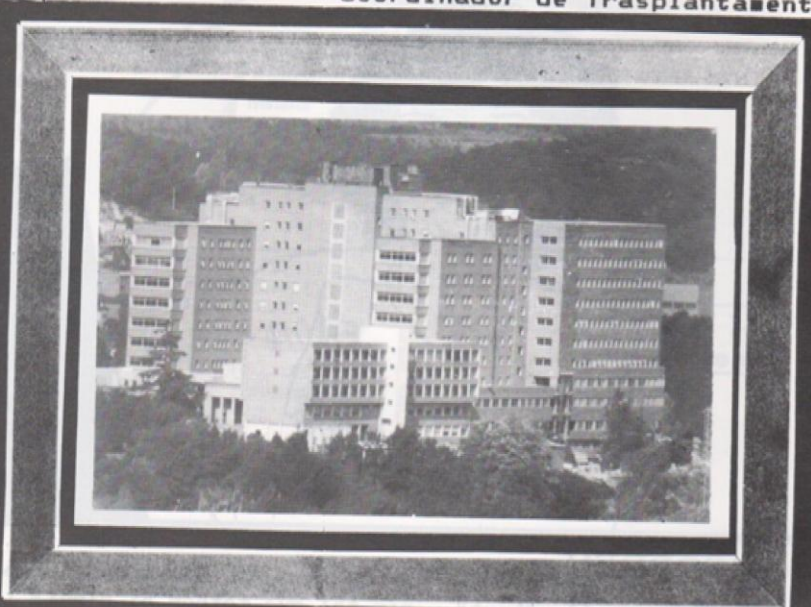
Volem des de aquestes línies agrair als donants i llurs famílies la seva desinteressada generositat al permetre'ns la utilització dels òrgans per ser trasplantats a d'altres persones a qui sens dubte els hi ha suposat una esperança afegint anys a la vida o, en altres casos, vida al anys.



Institut Català de la Salut  
**Hospital de Girona**  
Doctor Josep Trueta

Avgda. de França, s/n.  
17007 Girona  
Telèfon 20 27 00

**Dr. Gerard Maté**  
Coordinador de Trasplantament



notes  
informatives

**Integració en el pla unitari català.**



# Ley sobre extracción y trasplante de órganos

Ley 30/1979, de 27 de Octubre, sobre extracción y trasplante de órganos.

DON JUAN CARLOS I, REY DE ESPAÑA

A todos los que la presente vieren y entendieren,

Sabed: Que las Cortes Generales han aprobado y Yo vengo en sancionar la siguiente Ley:

Artículo 1º La cesión, extracción, conservación, intercambio y trasplante de órganos humanos, para ser utilizados con fines terapéuticos, sólo podrán realizarse con arreglo a lo establecido por la presente Ley y por las disposiciones que se dicten para su desarrollo.

Art.2º No se podrá recibir compensación alguna por la donación de órganos. Se arbitrarán los medios para que la realización de estos procedimientos no sea en ningún caso gravosa para el donante vivo ni para la familia del fallecido. En ningún caso existirá compensación económica alguna para el donante, ni se exigirá al receptor precio alguno por el órgano trasplantado.

Art.3º El Ministerio de Sanidad y Seguridad Social autorizará expresamente los centros sanitarios en que pueda efectuarse la extracción de órganos humanos. Dicha autorización determinará a quién corresponde dar la conformidad

para cada intervención.

Art.4º La obtención de órganos procedentes de un donante vivo, para su ulterior injerto o implantación en otra persona, podrá realizarse si se cumplen los siguientes requisitos:

a/ Que el donante sea mayor de edad.

b/ Que el donante goce de plenas facultades mentales y haya sido previamente informado de las consecuencias de su decisión. Esta información se referirá a las consecuencias previsibles de orden somático, psíquico y psicológico, a las eventuales repercusiones que la donación pueda tener sobre su vida personal, familiar, y profesional, así como a los beneficios que con el trasplante se espera haya de conseguir el receptor.

c/ Que el donante otorgue su consentimiento de forma expresa, libre y consciente, debiendo manifestarlo por escrito, ante la autoridad pública que reglamentariamente se determine, tras las explicaciones del médico que ha de efectuar la extracción, obligado éste también a firmar el documento de cesión del órgano. En ningún caso podrá efectuarse la extracción sin la firma previa de este documento. A los efectos establecidos en esta Ley no podrá obtenerse ningún tipo de órganos de personas que, por deficiencias psíquicas

## A LA SEVA SALUT LI CAL UN BON SERVEI

La nostra pòlissa d'assistència sanitària dóna una àmplia cobertura de serveis, dels quals destaquem:

- Lliure elecció d'especialistes dintre el nostre ampli quadre de metges.
- Mitjans de diagnòstic com anàlisis, radiografies, ecografies, electroencefalogrames, endoscòpies, etc.
- SCANNER
- Habitació individual amb bany en els internaments per:
  - Intervencions quirúrgiques.
  - Accidents.
  - Parts.
  - Tractament mèdic (casos no quirúrgics)
- Llit per a acompanyant a càrrec de la Companyia.
- Medicaments utilitzats durant l'internament.
- Parts en clínica assistits per tocòleg.

● Assistència a TOT ESPANYA (capitals de província) en cas d'urgència per desplaçament temporal, (viatges, vacances, etc.)

- Unitat de vigilància intensiva (U.V.I.)
- Litotricia. Tractament dels càlculs de ronyó per ones de xoc. Aquesta tècnica fa innecessària la intervenció quirúrgica.
- Resonància magnètica nuclear.

PER A MES INFORMACIÓ, estem a la seva disposició a:

**LA CATALÒNIA ASSEGUADORA, S.A.**

Joan Maragall, 22 - Tel. 20 33 31 - GIRONA

Antoni Llopis, 10 - Tel. 26 63 40 - OLOT

C/. Llers, 4 - FIGUERES (Propera obertura)



## Ley sobre extracción y Trasplante de Organos

o enfermedad mental o por cualquiera otra causa, no puedan otorgar su consentimiento expreso, libre y consciente.

d/ Que el destino del órgano extraído sea su trasplante a una persona determinada, con el propósito de mejorar sustancialmente su esperanza o sus condiciones de vida, garantizándose el anonimato del receptor.

Art. 5º 1. La extracción de órganos u otras piezas anatómicas de fallecidos podrá hacerse previa comprobación de muerte. Cuando dicha comprobación se base en la existencia de datos de irreversibilidad de las lesiones cerebrales y, por tanto, incompatibles con la vida, el certificado de defunción será suscrito por tres médicos, entre los que deberán figurar un neurólogo o neurocirujano y el jefe del servicio de la unidad médica correspondiente, o su sustituto; ninguno de estos facultativos podrá formar parte del equipo que vaya a proceder a la obtención del órgano o a efectuar el trasplante.

Art. 5º 2. La extracción de órganos o de otras piezas anatómicas de fallecidos podrá realizarse con fines terapéuticos o científicos, en el caso de que éstos no hubieran dejado constancia expresa de su oposición.

Art. 5º 3. Las personas presumiblemente sanas que falleciesen en accidente o como consecuencia ulterior de éste se considerarán asimismo como donantes, si

no consta oposición expresa del fallecido. A tales efectos, debe constar la autorización del juez al que corresponda el conocimiento de la causa, el cual deberá concederla en aquellos casos en que la obtención de los órganos no obstaculizare la instrucción del sumario por aparecer debidamente justificadas las causas de la muerte.

Art. 6º. El responsable de la unidad médica en que haya de realizarse el trasplante sólo podrá dar su conformidad si se cumplen los siguientes requisitos:

a/ Que el receptor sea plenamente consciente del tipo de intervención que va a efectuarse, conociendo los posibles riesgos y las previsibles ventajas que tanto física como psíquicamente, puedan derivarse del trasplante.

b/ Que el receptor sea informado de que se han efectuado en los casos precisos los necesarios estudios inmunológicos y de histocompatibilidad u otros que sean procedentes, entre donante y futuro receptor, efectuados por un laboratorio acreditado por el Ministerio de Sanidad y Seguridad Social.

c/ Que el receptor exprese por escrito su consentimiento para la realización del trasplante cuando se trate de un adulto jurídicamente responsable de sus actos, o por sus representantes legales, padres o tutores, en caso de pacientes con déficit mental o menores de edad.

Art. 7º 1. Se facilitará la constitución de organizaciones a nivel

Tallers Mecanics

**SOMAC, S.A.**

Joan Bruguera 10-20 Telf. 203450 Fax 202336 17003 GIRONA

Ctra Estació s/n Telf. 330549 17300 BLANES-GIRONA

**ELOY.**

**TEIXITS  
SELECTES**

C/Bacià 1  
Telèfon 20 32 26  
17002 - GIRONA

*Les donacions són una  
necessitat social  
de la qual ningú no pot  
sentir-se'n exclós.*

**AMARG**



de Comunidad Autónoma y nacional y se colaborará con entidades internaciones que hagan posible el intercambio y la rápida circulación de órganos para trasplante, obtenidos de personas fallecidas, con el fin de encontrar el receptor más idóneo.

2. Por el Ministerio de Sanidad y Seguridad Social se dictarán normas reguladoras del funcionamiento y control de los "bancos" de órganos que por su naturaleza permitan esta modalidad de conservación. Dichos "bancos" no tendrán, en caso alguno, carácter lucrativo.

#### DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. El Gobierno deberá desarrollar por vía reglamentaria lo dispuesto en esta Ley, y en especial:

a/ Las condiciones y requisitos que han de reunir el personal, servicios y centros sanitarios mencionados en la presente Ley para ser reconocidos y acreditados en sus funciones; asimismo, revisará la base treinta y tres de la Ley de Bases de Sanidad Nacional de 24 de noviembre de 1944 y el Reglamento de Policía Sanitaria Mortuoria para facilitar la aplicación de esta Ley y el traslado de cadáveres.

b/ El Procedimiento y comprobaciones para el diagnóstico de la muerte cerebral.

c/ Las medidas informativas de todo orden a que inexcusablemente habrán de atenerse todos los centros sanitarios, a fin de garantizar que todos los ciudadanos que en ellos ingresen y sus familiares tengan pleno conocimiento de la regulación sobre donación y extracción de órganos con fines terapéuticos o científicos.

Segunda. La presente Ley no será de aplicación a la utilización terapéutica de la sangre humana y sus derivados; sin embargo, su Reglamentación se inspirará en los principios informadores de esta Ley. Las extracciones anatómicas efectuadas para la práctica de trasplantes de córnea y de otros tejidos que reglamentariamente se determinen podrán ser realizadas sin demora y en los propios lugares del fallecimiento.

#### DISPOSICION DEROGATORIA

Queda derogada la Ley de 18 de diciembre de 1950, y cuantas disposiciones, cualquiera que sea su rango, se opongan a lo dispuesto en la presente Ley.

Por tanto, Mando a todos los españoles particulares y autoridades que guarden y hagan guardar esta Ley.

Palacio Real, Madrid a veintisiete de octubre de mil novecientos setenta y nueve.

$$\begin{array}{r} 28 \\ -15 \\ \hline 13 \end{array}$$

## Deducción del impuesto de circulación para adquisición de vehículos



# 15%

A partir del 1 de enero de 1993 entró en vigor la nueva ley del IVA. Esta ley suprime el tipo de incremento del 26% que se aplicaba -entre otros- a la adquisición de vehículos. Desde la entrada en vigor de esta normativa los automóviles tributan el 15% del IVA más el impuesto de matriculación, que es del 13%. Las personas con minusvalía están exentas de este 13%.

#### REQUISITOS A PRESENTAR

- 1-Modelo 05 comprado en Delegación de Hacienda.
- 2-Original y fotocopia del certificado del INSERSO de la minusvalía correspondiente.
- 3-Original y fotocopia del DNI.
- 4-Original y fotocopia de la ficha técnica del vehículo.
- 5-Tramitarse en la Administración de Hacienda del domicilio fiscal.



Pastisseria Artesana

# CAN XAPA

Carrer Montserrat, 1  
☎ 49 02 74

**BORDILS (Girona)**



## Retalls



### PARA IMPEDIR EL TRAFICO DE ORGANOS DE TRASPLANTE

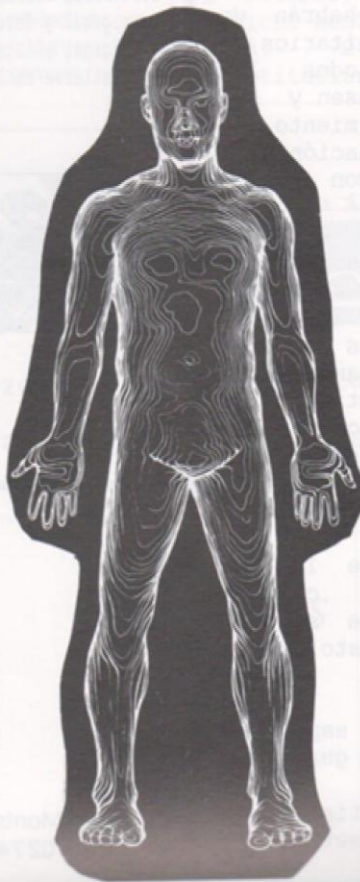
La Comisión de Salud Pública del Parlamento Europeo pide que se prohíba el comercio de órganos para trasplante y que no se retribuya a los médicos que realizan este tipo de intervenciones.

El informe que lleva el nombre de su ponente, Leon Schwartzberg, asegura que el tráfico de órganos existe, y que ante tal situación, los países miembros de la CE no disponen de medios eficaces.

Por esa razón, propone la prohibición de importar órganos de los cuales no se pueda conocer con certeza su origen. Este hecho no debe impedir sin embargo el que se garantice el anonimato del donante.

### BANCO DE DATOS

Otra propuesta del informe es la elaboración de un Banco de datos s/órganos disponibles en la CE, y que no haya ningún obstáculo administrativo o sanitario que dificulte su transporte, y la homologación de los servicios de trasplante hospitalarios.



### VENTA DE RIÑONES:

Numerosos ciudadanos alemanes se declaran dispuestos a vender un riñón para pagar sus deudas. El colectivo médico está alarmado ante la total impunidad con la que actúan los traficantes de órganos.

Robert Kornaski, famoso intermediario ofrecía en una Revista médica, riñones de donantes vivos a diversas clínicas privadas de Colonia, cuyo precio oscilaba entre cinco y siete millones de Ptas por unidad. Un tipo de venta que la ley de la Republica Federal no contempla.

Kornaski es actualmente buscado por la Interpol por negocios ilegales distintos a los de tráfico de órganos. No obstante ha vendido dos o tres órganos al mes a diferentes Entidades hospitalarias de Baviera.

### EN FRANCIA:

Los enfermos procedentes de los países comunitarios deben rellenar el formulario oficial E112 para ser tratados en un Hospital Francés. En caso contrario, se les cobra una fianza.





Una producció Elias Querejeta

# Tasio



## CINEMA

### FITXA TECNICA

Guió i direcció: Montxo Armendáriz.  
 Producció.....: Elías Querejeta  
 Fotografia.....: José Luis Alcaine.  
 Muntatge.....: Pablo del Amo.  
 Música.....: Angel Illarramendi.  
 Intèrprets.....: Patxi Bisquert (Tasio adult)  
 Amaia Lasa (Paulina, muller de Tasio)  
 José M.Asín (Amic de Tasio)  
 Isidro José Solano (Tasio adolescent)  
 Garikoitz Mendigutxia (Tasio infant)

Duració.....: 1 hora i 36 minuts.  
 DRAMA. ESPANYA. 1984



Després d'un any, llarg, de trucar a nombroses portes, el navarrès Montxo Armendáriz aconseguí finalment que l'Elias Querejeta es fes càrrec de la producció de la seva "opera prima", "Tasio". Dels nombrosos curt-metratges que avalaven el seu treball anterior, un d'ells -"Carboneros de Navarra"-, rodat per a la Diputació Foral de Navarra, destacava per damunt dels altres I precisament durant el rodatge d'aquest film de curta durada va conèixer Anastasio, un carboner de Zúñiga, la vida del qual el va impressionar. "De seguida em va començar a interessar aquest personatge -diu Armendáriz-, un home primitiu de 68 anys, alegre, que viu molt a gust una vida gens trascendent a la muntanya, que va aprendre la llibertat i la independència des de molt petit i va saber conservar-la amb un sentit heroic".

Fruit d'aquest atzarós encontre va sortir el guió del film que ara ens ocupa, que descriu la vida en un poblet de Navarra que frontereja amb Alaba i Guipúscoa, on encara es fa carbó de llenya. Però, i sobre tot, "Tasio" és la història d'un home lligat a les seves pròpies arrels, bressat pel vent i la pluja; la vida d'un home senzill d'idees i d'expressions però amb esperit independent, que fa de la llibertat i l'amor al paisatge que l'envolta la raó de la seva existència.

# lubeda



Mobiliaris, equipaments,  
 útils i maquinària  
 per a oficina i indústria

Carrer Barcelona, 8  
 Tels. 20.36.15 - 20.37.12  
 17001 GIRONA



De la mà d'un es imatge que palesen una sensibilitat poc freqüent, per desgràcia, en el cinema actual, assistim al creixement d'un infant, Tasio, voltat de natura i sota la influència de la tradició familiar; entre jocs i trapelleries el veiem endinsar-se en l'adolescència, fent-se carboner com el seu pare i descobrint l'amor -en unes seqüències plenes de poesia i sentiment que poques vegades el cinema ha sabut copsar amb tant d'encert-un captard de festa major (coneix al ball la noieta que més endavant serà la seva muller, Paulina), arribant a l'edat adulta mantinguent intactes els seus anhels de llibertat i de treball en solitari, malgrat les dificultats que això comporta, tant d'ordre econòmic -per tal de mantenir la seva esposa i la filla d'ambdós, Elisa, es veu obligat a combinar la seva feina de carboner amb la caça i la pesca furtives- com social -un guarda forestal el vigila en tot moment fins que l'empaita pescant i el denuncia a la Guàrdia Civil-.

Per les especials característiques de la pel·lícula calia obtenir un repartiment coherent, no solament presentant uns personatges versemblants, sinó també reproduint fidelment uns diàlegs gens acadèmics amb el particular accent dels habitants de la zona. I és que el llenguatge esdevé un dels elements més importants del film, car els personatges parlen amb la tosquetat pròpia d'aquest món rural, amb tots els tics lingüístics propis dels navarresos. Per això, en doblar la pel·lícula -a l'euskera (el projecte ha estat subvencionat pel Departament de Cultura del Govern Basc) o a qualsevol altra llengua-, hom perderà bona part de la seva força narrativa.

Recuperar unes persones no viciades per res, que estimen els seus semblants i s'ajuden mutuament, que viuen una existència plena d'humanitat, silenciosa, i que no passen a la memòria d'una col·lectivitat malgrat el seu valor històric, ha estat -en paraules del seu director- la intenció primera del film. I hem de dir que aquest ha estat un propòsit ben aconseguit. Amb un sentit del ritme inqüestionable, l'autor ens convida a acostar-nos a aquesta vida "anònima" que no té res d'extraordinari, on tots els fets que es succeeixen són quotidians (treball, goig, alegria, amor, incertesa, dolor i mort, s'aboquen amb més o menys intensitat al llarg de la narració). Però, malgrat aquesta senzillesa argumental, "Tasio" captiva. I ho fa tant pel que ens mostra com pel que ens insinúa.

Xavier Pujolàs i Grabuleda

#### LEY DE SALUD LABORAL

La Confederación Europea de Sindicatos (CES) denunció en Londres la paralización del proyecto de Ley de Salud Laboral en España, durante la celebración del Foro Europeo sobre Salud y Seguridad en el Centro de Trabajo.

Los Sindicatos han llamado la atención sobre el problema de los accidentes y enfermedades profesionales y han denunciado que sólo cinco países miembros han aplicado la directiva comunitaria que data de 1989.

Las Empresas que tengan una sentencia Judicial firme de condena durante los cinco años anteriores, por un delito que este relacionado con la Seguridad, la Higiene y la Salud en el Lugar de Trabajo, no podran contratar ninguna actividad o proyecto con la Administración. CEE



Jo ja sóc  
donant d'òrgans...  
I tu?

Tel. (93) 339 83 03



**COBE**

**N**EPHROSS

*for consistent high quality dialysis*



## **Centrystem 3**

Innovación Centry para la mejor terapia.

**Bio** NERHROSS®

*the ultimate in low flux dialysis*

**Centrystem® 2** Dialysis Control Unit

**COBE IBERICA, S. A.**

Gran Via, 259-261

Tel. (93) 431 50 54

Fax (93) 296 41 57

08014 BARCELONA



## SOCI MALALT

Voldria ésser soci de l'Associació de Malalts Renals de Girona - AMARG

Nom i cognoms \_\_\_\_\_

Adreça \_\_\_\_\_

Població \_\_\_\_\_

Autoritzo el pagament de la meua quota voluntària al Banc o Caixa \_\_\_\_\_

Signatura: \_\_\_\_\_

Compte núm. \_\_\_\_\_ Sucursal \_\_\_\_\_



## SOCI COL-LABORADOR

Voldria ésser soci col·laborador de l'Associació de Malalts Renals de Girona - AMARG

Nom i cognoms \_\_\_\_\_

Adreça \_\_\_\_\_

Població \_\_\_\_\_

Autoritzo el pagament de la meua quota voluntària al Banc o Caixa \_\_\_\_\_

Signatura: \_\_\_\_\_

Compte núm. \_\_\_\_\_ Sucursal \_\_\_\_\_



## DONANTS

Desitjo ésser donant de ronyó i trameto aquest cupó per tal que l'Associació de Malalts Renals de Girona - AMARG, faci els tràmits pertinents a tal efecte.

Nom i cognoms \_\_\_\_\_

Adreça \_\_\_\_\_

Població \_\_\_\_\_

Autoritzo el pagament de la meua quota voluntària al Banc o Caixa \_\_\_\_\_

Signatura: \_\_\_\_\_

A volta de correu em serà tramesa la targeta acreditativa de donant de ronyó.

**Associació de  
Malalts  
Renals de  
Girona**

**AMARG**

Ctra. Barcelona, 23 - Entl. 2.<sup>a</sup>

Tel. 20 51 77

17001 GIRONA







#### MISSATGE-REFLEXIO

El nostre món viu d'esquena a la malaltia. Així i tot, molts malalts passen cada any pels hospitals. I un nombre més gran passa la malaltia a casa. Tard o d'hora, arriba el dolor a visitar-nos i rara és la família que no tingui algun malalt entre els seus membres.

En un primer moment tots ens sentim moguts a compassió, però quan la malaltia s'allarga, comencem a sentir el malalt com algú que fa nosa i que complica les nostres vides i, a vegades, li neguem o li escatimem la tendresa, l'atenció, i l'encoratjament que tan necessita precisament en aquest moments.

Els malalts no són solament membres amb ple dret de la família humana, sinó també persones útils i necessàries en ella.

Des d'un punt de vista humà:

-Els malalts ens mostren la cosa més radical de la nostra condició d'ésser limitats i encadenats, per la nostra mateixa naturalesa, al domini del sofriment i de la mort.

-Els malalts ens expliquen, amb el seu estat, que la salut, tot i ésser molt important, no és el valor definitiu de les nostres vides.

-En molts de casos, els malalts són una lliçó viva de coratge i d'esperança, que ens descobreix que l'home és capaç de superar les adversitats; i, sovint, superen els que estan bons, en tendresa, donació i amor.

Com a homes hem de valorar el paper que els malalts juguen en la comunitat humana.

Cal lluitar i fer donació amb totes les nostres forces per alleujar i per disminuir o fer suportables els seus dolors. Són dignes de lloança tots els esforços que metges, infermeres i altre personal dedicat a l'activitat sanitària inverteixen a mitigar el dolor dels seus germans.

Ens hem de desvetllar, i prendre consciència i fer costat als malalts. Ells son una realitat viva, quotidiana i permanent que espera i exigeix la nostra atenció.

# HORITZONS



#### MISSATGE DEL DIA MUNDIAL DEL MALALT 16 MAIG 1993

"Per tal que l'assistència sanitària sigui més humana i adequada, és fonamental poder-se referir a una visió transcendent de l'home, que il·lumini en el malalt, la imatge de fill de Déu que és, i per tant el valor de la sacralitat de la vida. La malaltia i el dolor afecten tots els éssers humans: l'amor envers els que sofreixen és signe i mesura del grau de civilització i de progrés d'un poble".

JOAN PAU II

#### ENRIQUIMENT HUMA

El Bisbe d'Osca, Javier Osés manifesta en una entrevista recent que "els malalts ens ajuden a situar-nos en la vida amb més normalitat. A vegades tendim a pensar que en la vida som víctimes, que no es comprenen... I quan veus el que pateixen altres persones, acabes dient-te a tu mateix: Vinga, no et queixis i dóna gràcies a Déu, que hi ha altres persones que sofreixen molt més que tu. Els malalts ens ensenyen que tots som éssers fràgils; si no malalts, tots podem emmalaltir".

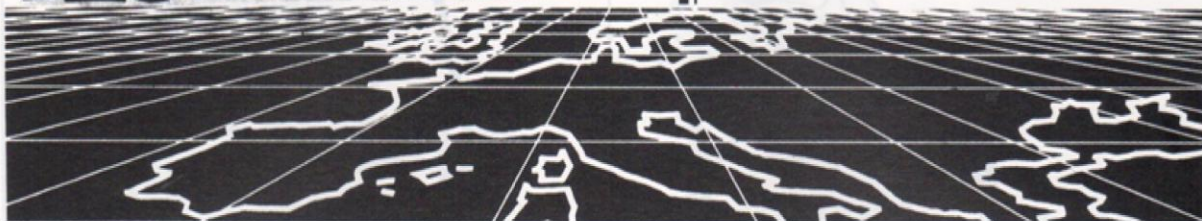
## Restaurant CAN POU

Pau Casals, 15  
Tels. 850 014 - 850 576

17411 VIDRERES  
(Girona)



# NOTICIARI



Adreça: ...  
Poblat: ...  
Autoritat: ...  
Situació: ...

**NO TINGUIS LA POR!**

**RESTAURANT MALAGA**

**Perelada**

Restaurants  
Malaga  
Situació

## DIADA D'ESPERANÇA 19 JUNY 1993

El dia 19 de Juny, tindrà lloc el Acte de celebració del dia del Donant a Girona. L'esmentat acte té com a finalitat de fer arribar a la població gironina, els objectius que persegueix L'Associació de Malalts Renals -AMARG-.

Es pretén que tothom senti la nostra veu, la veu dels malalts i dels seus representants.

El benefici personal de sentir l'agradable sensació d'ajudar els malalts renals mitjançant la donació d'òrgans.

Malviure en la provisionalitat amb la dependència d'una màquina, és el drama d'un nombre creixent de persones adultes.

Hem de ser capaços d'intervenir per aconseguir fer avançar les nostres propostes per la donació, la sanitat, i en definitiva, la qualitat de vida.

## L'Any 1993 ANY EUROPEU DE LA SOLIDARITAT ENTRE GENERACIONS

La importància de la Donació ve determinada pel seu destí.

És important estimar la vida per a no perdre-la, i anar assumint la malaltia que l'espatlla.

Al nostre entorn hi ha persones que necessiten algú que els faci costat, d'aquí la solidaritat entre generacions.

A tots els malalts, tinguem-los presents.





L'Organització Mundial de la Salut (OMS) és una organització internacional independent de governs i països, formada per qualificats professionals de la salut.

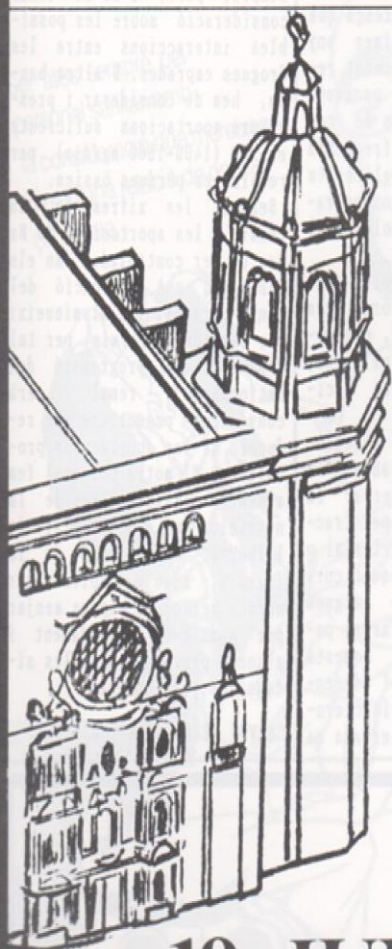
L'any 1978, en la conferència d'Alma Ata, va proposar l'objectiu **Salut per a Tots l'any 2000**.

Aquest objectiu, assumit pels països membres de l'OMS pretén, a més de la reducció de malalties i incapacitats, un tipus positiu de salut: un estat de benestar físic, mental i social complet.

El Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, a través del Servei Català de la Salut, està fermament compromès a dur a terme les accions necessàries per aconseguir l'objectiu. Aquestes accions, en el camí cap al 2000, abasten des de la investigació i la gestió de la tecnologia fins al foment d'estils de vida saludables i l'eliminació de riscos medioambientals i la millora d'habitatges i llocs de treball.

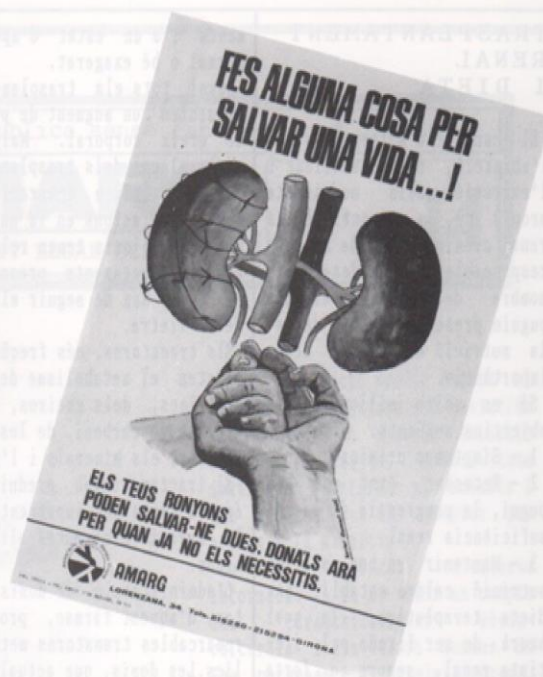


GENERALITAT DE CATALUNYA  
Departament de Sanitat i Seguretat Social



19 JUNY 93

Diada Internacional del Donant de Ronyó



## Informació d'interès per a vostè.

### ASESORIA JURIDICA

Nuestra Asociación sigue ofreciendo a sus socios y colaboradores asesoría jurídica en temas laborales.

La dirección de la asesoría está a cargo del acreditado jurista Sr. MCRACH. Las consultas pueden realizarse por escrito o en visita previamente concertada. AMARG ofrece a sus asociados un extenso programa de servicios y actividades, como:

- Información general sobre problemática del enfermo de riñón.
- Diferentes tipos de asesoramiento.
- Campaña pro-donación de órganos.
- Tramitaciones variadas.
- Actividades y servicios concertados.
- Revista AMARG.
- Local Social Propio
- Servicio asistencial y de ayuda a necesitados (Alimentación...), junto con CRUZ ROJA ESPAÑOLA.
- Cobertura Intercomarcal (Provincia de Girona)



## TRASPLANTAMENT RENAL I DIETA

El conjunt d'alteracions en l'absorció, el metabolisme i l'excreció dels nutrients propis de la insuficiència renal crònica avançada són els responsables que un determinat nombre de pacients urèmics puguin presentar estats de mala nutrició de major o menor importància.

Si es volen millorar els objectius següents:

- 1.- Síntomes urèmics
- 2.- Retardar tant com es pugui, la progressió de la insuficiència renal.
- 3.- Mantenir un bon estat de nutrició caldrà establir una dieta terapèutica, la qual haurà de ser fixada pel dietista renal, sempre en forta col.laboració amb el nefròleg i l'encarregat de la designació, la individualització i la preparació de les dietes. També de qui porti la informació, l'entrenament, el reciclatge dels pacients i la supervisió del seu compliment.

Mentre dura els tractaments substitutius de la diàlisi, són, encara més freqüents, les possibilitats de mal nutrició.

És en aquesta situació on la col.laboració del dietista renal és més necessària i caldrà comptar amb el suport d'un equip compost per: nefròleg, infermeria, familiars i a vegades, fins i tot, d'assistència social i psicòleg.

Amb el trasplantament renal i tenir una bona suficiència renal canvia els aspectes de funció del cos, fins i tot el de la nutrició.

Gairebé tots els trasplantats s'adonen del canvi de passar d'una situació d'inetència, més o menys profunda, a una sensació saborosa dels nutri-

ments i a un estat d'apetit normal o bé exagerat.

Quasi tots els trasplantats presenten un augment de pes i de greix corporal. Malgrat això, alguns dels trasplantats renals pateixen desgraciadament, alteracions en la nutrició, la majoria tenen relació amb els tractaments prescrits els quals han de seguir al peu de la lletra.

Els trastorns, més freqüents afecten el metabolisme de les proteïnes, dels greixos, dels hidrats de carboni, de les vitamines, els minerals i l'os.

El tractament amb prednisona és la causa més important de la majoria d'aquestes alteracions.

L'administració de dosis altes, d'aquest fàrmac, provoca notables trastorns metabòlics. Les dosis, que actualment s'administren, són molt més petites a les prescrites fa tan sols 10 o 15 anys.

Encara que no disposen de dades científiques fidedignes que ens indiquin les necessitats de nutriment dels trasplantats renals, sí que tenim els coneixements i l'experiència suficients per poder aportar una sèrie de recomanacions.

Si des del postoperatori del trasplantament es prescriuen dietes reduïdes en hidrats de carboni, moderament restringida en calories i una mica rica en proteïnes, els pacients presentaran un aspecte no tan accentuat de "cushingno" (cara de lluna, obesitat del tronc, pelut -pèl moixí-, rubicundesa facial, etc, etc...) El fet de restringir l'aportació calòrica no serà per sempre, s'haurà d'augmentar quan es presentin afeccions intercurrents i en reduir la dosi de prednisona, per no caure en estats de mala

nutrició. En totes les situacions en què hi hagi un augment del catabolisme (per exemple: sempre que es presentin infeccions intercurrents) o bé que la dosi prescrita de prednisona sigui superior a 20 mg/dia, la dieta haurà de tenir entre 1,3-1,5 gr/kg de proteïnes al dia.



Aquesta aportació proteica es reduirà quan es redueixi la dosi de prednisona. Diversos estudis ens han proporcionat la coneixença que transcorregut el primer any després del trasplantament renal, més del 50% dels pacients presenten nivells alts de colesterol, més poc freqüents elevacions dels triglicèrits i, no obstant això, concentracions normals del colesterol "bo" o HDL-colesterol.

S'han descrit múltiples causes d'aquest trastorn dels lípids: guany de pes, ciclosporina, diabetis mellitus, proteinúria i edat dels pacients. Malgrat que molts d'aquest factors són inmutables o necessaris per conservar la funció de l'epelt o per tractar la hipertensió arterial o regular l'excés de líquid corporal, cal prendre alguna actuació per controlar el paper que tenen aquests trastorns lípids en el desenvolupament de l'arteriosclerosi. La cosa més encertada es

aquests casos són els consells dietètics, una dieta restringida en calories i evitar l'augment de pes, com a primera mesura, però si persisteixen les anomalies s'haurà de reduir les aportacions de colesterol i modificar el percentatge i tipus de greixos.

Si les mesures no farmacològiques, no donen resultats és quan podem prescriure fàrmacs sempre, però, s'ha de tenir consideració sobre les possibles interaccions entre les drogues emprades. D'altra banda, hem de considerar i prescriure aportacions suficients en CA (1400-1600 mg/dia) per reduir les pèrdues òssies.

Segons les xifres de la tensió, les aportacions de Na han de ser controlades. En els casos en què la funció del ronyó trasplantat disminueixi per sota de 40 cc/min, per tal d'alentir la progressió del deteriorament renal serà convenient prescriure una reducció de les aportacions proteiques. El motiu pel qual fem aquestes consideracions de la nutrició no és retallar la llibertat en l'aspecte de la ingesta, sinó que volem donar normes perquè se sàpiga menjar per nodrir-se adequadament i alhora prevenir possibles situacions patològiques.

SERVI NEFROLOGIA I DIALISI.

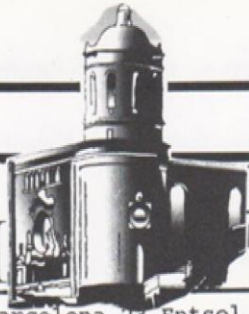


**Programa de Trasplantament**  
tel.: (93) 339 83 03



Generalitat de Catalunya  
Departament de Sanitat  
i Seguretat Social





Amarg es publica sense cap finalitat lucrativa.

DIARI

AMARG

14

Redacció Ctra.Barcelona 23 Entsol 2 DIPOSIT LEGAL GE215-1981

# AMARG la millor «recepta»

Tots per la salut, i salut per a tothom.

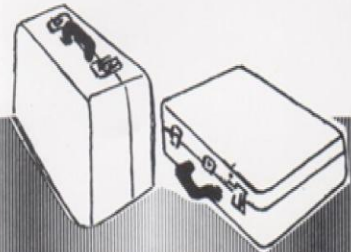
El metge sap el que necessita.  
Demani el seu consell i segueixi'l.

Ser atès sempre pel personal sanitari amb la consideració que mereixeu dins d'una relació de confiança mútua.



Una intervenció precoç inclou el diagnòstic i l'informació assistida. L'informació o consell assistit comprèn el conjunt d'activitats destinades a informar als malalts i les mesures que cal adoptar per prevenir la malaltia.

En la confecció d'aquesta informació s'ha de tenir en compte les característiques socio-culturals i els valors humans de les persones a les quals s'adreça. Escollir el lloc i moment adequats, comprendre el malalt o posar-se en el seu lloc; descriure la situació i evitar fer judicis de valor, concretar i sintetitzar els continguts, saber escoltar, ser positiu i garantir en tot moment la confidencialitat de la informació obtinguda, facilitarà l'emissió de l'informació i incidirà eficaçment en els malalts. S'ha d'orientar-se cap a ajudar a la persona a definir i aclarir la qualitat dels problemes relacionats amb la malaltia que se l'hi plantegen i adoptar decisions realistes sobre el que pot fer per modificar el seu estil de vida i reduir les repercussions d'aquests problemes sobre si mateix i sobre els seus familiars i amics.



KLINOPORS



